

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedévre 90 —dinár

SZERKESZTŐSEG: Kralja Alexandra-utlica 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utlica 1 (Leibsch-palota)

Osztrák rémhírek

SHS—Csehszlovák megszállásról

A német-osztrák köztársaság közéletének érdekes jelensége, hogy az új állam megalakulásának első pillanatától fogva a lakosság széles rétegei a szomszéd hatalmak katonai megszállásának elkövetkezésében hisznek. Félelem-e ez, vagy óhaj? — ezt sokkal nehezebb megállapítani, mint bárki képzelné. Ausztriában ugyanis, mint minden középeurópai államban, mely forradalomnak köszönheti létét, vannak pártok, melyek ellenségei a forradalomnak és ennek következtében az új államnak is.

Kétségtelen, hogy a ma kormányzó osztrák keresztényszocialista pártnak egy elég számottevő monarchista jobbszárnya van. Az is bizonyos, hogy a birodalmi német konzervatívizmusból Ausztriában képviselő nagynémet néppárt sem barátja Ausztria mai államiságának és kényszerű függetlenségének. Ok a német birodalomhoz akarnak csatlolni Ausztriát és itt esetleg a Hohenzollernnek vagy pedig a Wittelsbachok jogára alá hozni. Ezért e pártok képviselői vádaskodnak idején nem mulasztanak el semmit, hogy Ausztriát létének relativitására ébresszék. Ha a bécsi tözde árfolyamhullámai egy vatuaemelkedés orkánjába csapnak, ha bérharok vagy sztrájkok folynak, az osztrák sajtóban és nyilvánosságban egyre visszatér a válsághatár: „Jönnek a csehek és jugoszlávok!”

Az utolsó nagy vasutasstrájk idején természetesen bő aratasa volt ismét a rémhíreknek. Felelősen és naiv elemek kijelentésének persze nem kell nagy jelentőséget tulajdonítani. Annál komikusabb azonban az, hogy a nemzetgyűlésnek a sztrájk befejezésére következő ülésén dr. Zeidler nagynémet képviselő a következő beszéddel örvendeztette meg az osztrák népképviselőket: „Törekednünk kell a rend fenntartására és arra, hogy a sztrájkokhoz hasonló jelenségek a jövőben elő ne forduljanak. Ha Ausztria letér arról az úrról, mely zavartalan fejlődését garantálja, illetve ha belső kilengések mutat, akkor ürrügyet szolgáltat egyben a kisanthans, azaz Csehszlovákiának s az SHS. Kérdésünk, hogy kolonailag megszállják a köztársaság területét.”

A csehszlovák-jugoszláv mumus mint látható, a német-osztrák állam kormányzásának szuverén szervét, a parlamentet is fenyegetése alatt tartja. A kérdés tulajdonképpen csak az, hogy miképpen képzel a komolyabb politikuskok ezt a megszállást? Ha ugyanis Ausztriában az utjajepüés

üteme bármiféle esemény által megzavartatnék, abból még nem következik, hogy Ausztria területének megszállásával, mely körülmény az egész keleteurópai helyzetet erjedésbe hozná, az európai konszolidációt biztosítani lehetne.

Annak ellenére, hogy Prágában csak a minap leplezték le egy átlagos cseh-francia szerződést Ausztria ellen, egy jó adag hiszékenységre kell még mindig ahhoz, hogy valaki komolyan vegye Ausztria fegyveres megszállásának lehetőségét.

De az sincs kizárva, hogy bi-

zonyos osztrák pártok, amelyek nincsenek megelégedve a mai osztrák államformával és politikai helyzettel, valamint az ország gazdasági romlásának utvesztőjéből se találnak kivezető utat, nem is annyira fenyegetésnek használják az SHS.-csehszlovák megszállás lehetőségének rémhírét, mint inkább kívánják, hogy ez bekövetkezzék. Valahogyan Magyarországnak a románok által való megszállásának mintájára képzelik el ebből a helyzetből a kibontakozást. Az ijesztgetők és reménykedők, azonban ez esetben alighanem csalódní fognak.

Amerikában is nyomoznak Rathenau gyilkosai után

Enyhíthetők az állam védelméről szóló törvényjavaslaton

Techow Werner Ernő, aki Rathenau gyilkosainak automobilját vezette, állhatatosan vonakodik megnevezni bűntársait és így a német rendőrség nyomozó munkája éppen a legfontosabb kérdésben nem vezetett eddig eredményre. A közvetlen tettest, aki lelölte Rathenaut, mindezekig nem tartóztatták le!

A mai német politikai korszak nagy erőpróbája lesz a köztársaság védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalása. Elfogadásához kétharmad többség szükséges. A kormány a gabona-pótdó-törvényjavaslat megszavazása után optimiztikusabban ítéli meg a helyzetet és bizik abban, hogy házfelozlatásra nem kerül sor. A munkásság kedden a törvényjavaslat mellett az egész birodalomra kiterjedő tüntető sztrájkot rendez.

Legújabb híreink a következők:

Folytatják a letartóztatásokat

Berlin. A német rendőrség folytatja a letartóztatásokat Berlinben és a vidéken. Mindenki, akinek csak annak gyanuja is fér, hogy tudott a Rathenau ellen tervezett gyilkos merényletről vagy bármilyen jóvoltal összeköttetésben volt a tettesekkel, a rendőrség őrizetébe kerül. Techow Ernő hosszabb faggatás után megvallotta, hogy ő vezette a gyilkosok gépkocsiját, de a tettesekről nyilatkozni nem akar, mert becsületszavával fogadta, hogy nem árulja el őket.

Küchenmeister freiberger szövögyárrost, a gépkocsi tulajdonosát, aki Salzburgba menekült, a német külügyi hivatal távlati megkeresésére átadják a német hatóságoknak. A gyáros fivérért szintén letartóztatták Berlinben, de tagadja, hogy tudott a gyilkosságról. Letartóztatták Bade Erich német kereskedőt is, aki Scheringbe menekült.

Őrömmünnep Rathenau halálának híreire egy katonai iskolában

A „Freiheit”, a független szocialista sajtóorgánuma, feltűnést keltő

cikkét közöl a „hivatalosan” köztársasági flensburgi tengerészeti iskoláról. A cikk szerzője, a független szocialista pártnak egy számottevő tagja, beszámoló róla, hogy az iskola növendékel és tanári kara Rathenau halálának híreire kaszinójukban ünnepséget rendeztek. Az estélyen beszédek és felköszöntők hangzottak el és lelkes hoch-kiáltások éltették a köztársaság bukását és az elkövetkezendő monarchisztikus uralmat. Megemlíti a cikk, hogy az iskola parancsnoka Thillessen alkápitányának, Erzberger-gyilkosának bájtya.

Szerdán tárgyalják a köztársaság védelméről szóló törvényt

Berlin. A köztársaság védelméről szóló törvényjavaslat első olvasásában szerdán kerül a birodalmi gyűlés elé. Némely határozatot a bajor kormány kívánalmai szerint megváltoztatták. A törvényjavaslatot az elkészítő bizottság nem tulradikális fogalmazásban szerkesztette meg. A gabona-pótdó törvényjavaslat megszavazása újabb reményt kelt a köztársaság védelméről szóló törvény elfogadása iránt is. Azt hiszik, hogy a szükséges kétharmad többséget meg fogja teremteni az, hogy a néppárt, az oly erősen kompromittált német nemzeti párttal nem óhaját szorosan együtt haladni és nem fog éles ellenzéki állást elfoglalni, hanem passzívan fog viselkedni a törvényjavaslatl szemben. Ez azonban még nem zárja ki, hogy meglepetések történnek és ultima ratió gyanánt a házfelozlatashoz kell nyulni.

A német függetlenségért párt csatlakozni akar a kormányhoz

Berlin. A német parlamentben fontos átalakulások vannak folyamatban. Arról van szó, hogy a független csatlakozzanak a kormánypárt-hoz és megerősítik a koalíciót.

Ez az átcsoportosítás természetesen a parlament kőpét teljesen megváltoztatná és a reakció elleni küzdelemnek

uj lendületet adna. A változás az egész politikai életre nagy hatással lesz.

Politikai sztrájk lesz Németországban

Berlin. Az általános szakszervezeti szövetség, az Afa-szövetség és a három szocialista párt felhívást intézett a köztársaság népéhez, amelyben a munkásokat, alkalmazottakat és tisztviselőket felszólítja, hogy kedden, július 4-én délután ismét hagyják abba a munkát, jelenjenek meg az utcákon és tereken, hogy tüntessenek a szakszervezetek és politikai pártok közös követeléseit mellett, amelyeket a köztársaság védelméről szóló törvénnyel szemben támasztanak.

Amerika segít a gyilkosok nyomozásában

Berlin. Nagy megnyugvással vették a német kormánykörökben azt a hírt, hogy az Amerikai Egyesült-Államok utastotta a párti rendőrségeket, hogy gondosan kutassanak át minden érkező hajót és azonnal tartóztassák le a Rathenau-gyilkosságban részes bűnösöket.

Ma reggel jelentést kapott a külügyminisztérium, hogy egy angol-amerikai hajóútasaság President-Taft nevű közönség letartóztatott egy Max Perren nevű embert, aki induláskor elbujt a hajón és úgy tette meg az utat New-Yorkig. Ez az ember bevallotta, hogy tagja az Erhardt Brigadnak és ismeri a gyilkosság minden egyes részletét.

Megtalálták azt a géppisztolyt, amellyel Rathenaut megölték

Berlin. A berlini rendőrfőnökség I. a) osztályának, mely a politikai bűntettek felelősségével foglalkozik, sikerült felkutatnia azt a géppisztolyt, melyel Rathenau német külügyminisztert megölték. A fegyver Berlin-Schmargendorf egy kertjében volt elrejtve és még mindig huszonnégy golyóval tartalmazott.

Házkutatást tartottak a Tiroiban őrizetbe vett Küchenmeister János német néppárti gyárosnak lakásán is és ott szenzációs felfedezésre akadtak. A falvakban egy egész kis fegyverraktár fedezték fel. Találtak többek között két aknavetőt, hat nehéz és négy könnyű gépfegyvert és száztöven gyalogsági fegyvert.

Szembesítik a letartóztatottakat

Berlin. Szombaton este megérkezett a német fővárosba a stettini rendőrfőnök, hogy a berlini rendőrség főnökével és Weiss főkormánytanácsossal megbeszéléseket folytasson azokról az újabb nyomokról, amelyek a Rathenau-gyilkosság vizsgálatában most felmerültek. A stettini rendőrfőnök a letartóztatottaknak egy kisebb csoportját hozta magával. Az öt újabb letartóztatott embert szembesíteni fogják azokkal, akiket Berlinben tartanak őrizetben. Ez újabb letartóztatottak valamennyien tagjai a „Consul” szervezetnek.

A sötét Subotica

A gázcég beszüntette üzemét

Szombat este vak sötétség borult Suboticára és ezzel egy lépéssel közelebb jutott megint a város — a faluhoz. A gázcég, amint már jeleztük, július 1-én beszüntette üzemét és így Subotica közvilágítás nélkül maradt. Csupán annyi intézkedés történt, hogy az Alexandrova utcán éjfélig ég két villany-ívlámpa, ezentul azonban teljes sötétség borul a városra.

Ez pedig a nyári hónapokban igen súlyosan érinti azokat, akik a meleg nyári napon állandóan elvannak foglalva és csak este mennének ki a levegőre. Még a belvárosban is, ahol pedig néhol kis fényt vet egy kivilágított ablak vagy kávéház, nehéz a közlekedés, a külvárosi utcákon pedig alig lehet tájékozódni a sűrű sötétség miatt.

De súlyosan érzik a gázcég üzembeszüntetését azok az ipari vállalatok is, amelyek gázere vannak berendezve. Az ilyen ipartelegeken most vagy kénytelenek követni a gázcég példáját és beszüntetni az üzemet vagy pedig át kell térni a villanyáramra, aminek bevezetése súlyos költségeket jelent. Ugyanez a helyzet azokban a lakásokban és háztartásokban is, amelyekben gázvilágítás vagy fűtés van bevezetve.

Hogy ez az áldatlan állapot meddig fog tartani, az egyelőre még bizonytalan, illetékesek terve szerint több hónapot fog igénybe venni, amíg a gázcéget újabb üzembehelyezik. Ajánlatos volna azonban ugya közbiztonság, mint közönség érdekében, hogy az utcák világításáról valamiképen gondoskodjanak.

Katonai szolgálatra hívják be az ügyvédeket

— A belpolitikai hírei —

A minisztertanács legutóbbi ülésén a hadügyminiszter javaslatára elhatározta, hogy hatheti gyakorlatra hívják be azokat az ügyvédeket, akik tartalékos tisztek. Az ügyvédek mozgósításának az az oka, hogy a katonai bíróságoknál igen sok restancia halmozódott fel, melyet a tartalékos tiszt ügyvédekkel akar a hadvezetőség elvégeztetni.

Foglalkozott a kormány az Amerikából visszavándorló jogszlovák állampolgárok szállítására vonatkozó konzesszió kérdésével is. A konzessziót a külföldi társaságok mellé részével a Nemzeti Hajózási Társaság kapta meg.

A bródi vágogányár ajánlatot tett a kormány, hogy falházakat épít kétharmaddal olcsóbban, mint a német ajánlattevők. Az ajánlat megvizsgálására a kormány Rafajlovics, Krszkelj és Vukicsévics miniszterekből álló bizottságot küldte ki.

Az államtanács tagjainak megválasztása is aktuálissá vált az új törvénynek életbe lépése alkalmából. A minisztertanács Pribicevics, Rafajlovics, Trifkovic és Vukicsévics minisztereket bízta meg, hogy a parlamenti klubokkal megállapodjanak a szkupstina által választandó 18 tag személyéről. A kormányhatározat szerint nyolc hely jut a radikálisoknak, nyolc a de-

mokratáknak, egy a muzulmánoknak és egy a szlovén földműves pártoknak. Tekintettel arra, hogy az államtanács mostani hat tagja közül négy radikális és kettő demokráta, a radikális párt ebben a fontos alkotmányügyi intézményben a választott tagok felét biztosította magának. Ezt az arányt azonban még megváltoztathatja a király, aki hat tagot nevez ki az

államtanácsba, amelynek összesen 30 tagja lesz.

Marinkovics Voja, a lemondott belügyminiszter már visszatért Biedb. A politikai körökben nagy érdeklődéssel várják Marinkovicsnak a pártklubban való megjelenését, amikor is tisztázni fog, hogy sikerült-e a királynak őt elhatározásának megmáltására rábírn.

Az osztrák kormány bizik a belső kölcsön sikerében

Julius 15-ig letárgyalják a pénzügyi javaslatokat

Szombaton kellett volna a parlament elé terjeszteni az osztrák belső kölcsönre vonatkozó javaslatot. Az osztrák kormány azonban nem volt abban a helyzetben, hogy a javaslatot betérjeshesse, mert a javaslat megszövegezésére vonatkozó tárgyalások még nem nyertek befejezést. A kormány eredetileg úgy tervezte, hogy a részvénytársaságok minden ellenszolgáltatás nélkül bizonyos számú részvényeket adnak át az államnak. Ez ellen a terv ellen a részvénytársaságok erőlyes akciót indítottak. Az új javaslat szerint a részvénytársaságok részvényeik 15 százalékát kötelesek az államnak átadni és pedig aranyvalutában.

Az osztrák kormány az ország

pénzügyi helyzetének szanálása céljából tervezett belső kölcsön tekintetében számít a háztulajdonosok hozzájárulására is. A szociáldemokraták azonban ellenzik a háztulajdonosoknak erre a célra való megadóztatását, mert ez szerintük a lakosság emelését vonná maga után. A kormány javaslatára szerint a háztulajdonosokat az 1917. évi házbérek százszorosával terhelnek meg. Ezt a megterhelést az agráriusok helyeslik.

Az osztrák kormány reméli, hogy a belső kölcsön által sikerülni fog a pénzügyi helyzet szanálását gátló nehézségeket elhárítani s egyben bizonyosra veszi, hogy július 15-ig letárgyalhatja az összes pénzügyi javaslatokat.

Új nemzetközi konferenciát készítenek elő

— A hágai konferencia eredményeit új konferencia elé terjesztik —

Rómából jelenti a Havas-ügynökség: A Nazione biztos forrásból tudni véli, hogy a szövetséges diplomataik között tárgyalások annak folyamatban, amelyeknek célja új nemzetközi konferencia szövegezésére a génuai konferencián megkezdett munkálatok kiegészítésére. E konferencia augusztus-ai ülésére, még pedig valószínűleg szintén a Rivieran. Ez új konferencia napirendjén azok a problémák szerepelnének, amelyeket a génuai konferencián nem lehetett tárgyalni, nevezetesen a zöve ségek adósságnak kérdése. Ez elé a konferencia elé terjesztik a hágai konferencia eredményeit is azok alkalmazása szempontjából. A keleti probléma szintén a szövegre kerülne. A lap jelentése szerint Franciaország már hozzájárult a konferenciához, amelyet Lloyd-George a Poincaréval folytatott eszmecsere alkalmával indítványozott.

Amerika közeledése a népszövetséghez

Genf. Azt a washingtoni hírt, hogy Knox szenátor Európába utazott, hogy a népszövetség működéséről a helyszínen pontos értesítéseket szerezzen, itt az Egyesült Államoknak a népszövetséghez való közeledésének tekintik.

Németország jóváhagyta a rapallói szerződést

Berlin. A birodalmi gyűlés külügyi bizottsága, amelynek ülésén a kancellár is résztvett, a Rapallóban megkötött német-orosz szerződést jóváhagyta.

Poincaré és Lloyd George ismét találkoznak

Páris. Az Intranszigeant jelentése szerint Poincaré és Lloyd George között július második felében Lon-

donban tanácskozás lesz a Tanageri érintő kérdésekről. Franciaország Olaszországnak ezen a tanácskozáson való részvétele ellen tiltakozni fog, mert nézete szerint Olaszországnak Maro kóban nincsenek képviseletre szoruló érdekei. Poincarének Londonban tartózkodása alatt a francia-angol paktum nem került szóba, mert ennek megbeszélése csak a függő kérdések tisztázása után történhetik.

Amerika lemond az adósságok kamatairól

Berlin. A Daily Telegraph wasingtoni jelentése szerint az amerikai kormány az amerikai követelések kamatainak megfizetését mindaddig nem fogja követelni, amíg a külföldi adósságok konszolidálása ügyében kiküldött bizottság állásfoglalást nem közölt. Mellon, a bizottság elnöke kijelentette, hogy Amerika még ebben az évben le fog mondani a kamatok megfizetéséről.

Oroszországnak 2324 millió arany rubel kölcsönre van szüksége

Hága. A kölcsönügyi albizottság ülésén Litvinov kifejtette a szovjetkormányának Oroszország ujjáépítésére vonatkozó tervét. E szerint Oroszországnak 2324 millió aranyrubel kölcsönre van szüksége.

Litvinov a tervezet indokolásában előadja, hogy a tervezet csak a legsürgősebb szükségleteknek felel meg. Teljesen céltalan Oroszország gazdasági életének csupán egy részével kezdeni. Az ujjáépítésnek általánosnak kell lennie. A kért hiteleket az orosz kormányának adott hiteleknek terjesztésére. Ezeket a hiteleket ki-

vül még hely merad a magán személyek részére adandó hiteleknek is.

A francia, belga és angol szakértők Litvinovtól bővebb felvilágosításokat, közelebbi részleteket követeltek. Litvinov kijelentette, hogy a felvilágosításokat minél előbb írásban fogja megadni.

Orosz gyermeknap lesz Suboticán

A belügyminiszter um országos akciója

A retentő orosz éhség úgy látszik állandóan napirenden marad. Az orosz éhezők érdekében megindult egyik országos akció még be sem fejeződött, máris egy másik akció van indulóban.

Az oroszországi állapotok ismertetése szükségletlen, hogy a belügyminiszter emberszeretéből fakadó intencióját megértsük. A belügyminiszter ugyanis elhatározta, hogy az orosz árvák érdekében országos akciót indít. Ebből a célból felhívta a főispánokat, hogy a vármegyék területén a társadalmi egyesületek közreműködésével rendezzenek gyermeknapot az orosz árvák felségítésére. Ez a felhívás Suboticára is megérkezett. Vasárnap délelőtt Tabakovics alpolgármester előktele alatt a társadalmi egyesületek képviselői ülést tartottak ebben az ügyben. A belügyminiszteri felhívást Tabakovics elnök ismertette. Lázárevics ezredes Tabakovics beszédének befejezése után azt a javaslatot tette, hogy az ülésen, tekintettel a megjelentek csekély számára, ne hozzanak határozatot, hanem hívtanak össze egy újabb gyűlést, melyen valószínűleg az összes egyesületek képviselői megjelennek és akkor az összes társadalmi erők bevonásával megindított akció több sikerrel fog végződni.

A jelenlevők elfogadták Lázárevics ezredes javaslatát és úgy határoztak, hogy az összeüvöltet nem tekintik határozatképesnek. Tabakovics alpolgármester ennek alapján újabb meghívókat fog kibocsátani és a gyermeknap előkészítését, programját és időpontját meghatározó ülést egybehívni.

A nemzetiségek és az új választói névjegyzék

— Subotica főjegyzőjének beogradi utja —

A B C megyei Noplo pár nap előtt megírta, hogy Orscics Lázár főjegyző a főispán utasítására Beogradba utozik, hogy a belügyminiszteriumban utasításokat kérjen a választói névjegyzékek összeállítására vonatkozólag. A főjegyzőt betegsége eddig megakadályozta leutazásában, így csak hétfőn utazhatott el. Leutazása alkalmával elsősorban a belügyminiszteriumtól kér utasításokat. A rendelet végrehajtásának módjaitra nézve, az onfelül a parlament titkárságától elhozza az az 1920 novemberi választások alkalmával használt választói névjegyzéket, mert a törvény utasítása értelmében annak alapján fogják összeállítani az új névjegyzéket. Hogy a nemzetiségeket fölveszik-e a névjegyzékbe, arra vonatkozólag eddig csupán a főispán kijelentése szolgálhat bázisul, aki tudvalevőleg a leghatározottabban kijelentette, hogy Suboticán a nemzetiségeket is fölveszik a választói listába. Miután azonban az új választói törvény, amelynek értelmében a nemzetiségeket föl kell venni a névjegyzékbe, nincs kiharidvetve és így még a régi 1920-as törvény

érvényes, amely szerint pedig a nemzetiségi kisebbségeknek nem volt választójoguk; kétséges, hogy miképpen oldják meg a nemzetiségi választók névjegyzékbe való fölvetelének ügyét.

A belügyminiszterium utasítása mindenesetre el fogja dönteni ezt a kérdést és tekintettel azonban arra, hogy Marinkovics belügyminiszternek ebben a kérdésben elfoglalt határozott álláspontja, amely szerint a nemzetiségeket is

fel kell venni a névjegyzékbe, ismeretes, nem lehet, hogy a belügyminiszterium B. B. B. ügyosztálya azzal ellenkező értelmű utasítást adhathat ki.

Marinkovics belügyminiszter, határozott állásfoglalása, valamint Dobánovicski Pál subotcai főispán megnyugtató nyilatkozata után remélhető, hogy ez a sok vitára okot adott kérdés végre kedvező elintézkést fog nyerni.

A horvát blokk üdvözlő táviratot küldött Lloyd Georgenak

— A blokk a választásokra készül —

A horvát blokk képviselő-tajai szombatán ülést tartottak, amelyen az aktuális politikai kérdésekről tanácskoztak. A gyűlésről, a melyet a blokk lapjai a »horvát nemzet gyűlése«-nek neveznek, üdvözlő táviratot küldtek Lloyd Georgenak. A távirat szövege a következő:

A horvát képviselőknek, mint a horvát nép törvényes reprezentánsainak parlamentje, tisztelő és meleg üdvözlését küldi excellenciának a hágal konferencia megnyitása alkalmával, amelynek meg kell hozni Európa és Oroszország együttműködését, ami a kontinens újraszervezésére és a népek önrendelkezési jogának alapján létrejött béke igazságának megerősítésére jog szolgálni. A horvát nép súlyt helyez arra, hogy képviselői útján kifejezést adjon annak, hogy lelkes hívője excellenciád politikájának, valamint azoknak a nagyszerű emberi elveknek, amelyeket Nagy-Britannia hozott a kontinensre. Kérjük önt, hogy közölje a brit néppel a horvát nép őszinte és mély szolidaritását.

A horvát nép törvényes képviselőinek 18. ülésén, Zágrebben, Horvátország fővárosában.

Ugyanazon az ülésen a blokk képviselői foglalkoztak a közeledő választások kérdésével is. Hosszas vita után, amelyben a blokk minden frakciójának szószokai résztvettek, kimondták, hogy a blokkot alkotó pártok nem egységesen mennek a választások elé. A Rádics-párt, a horvát egység pártja és a jogpárt külön-külön vívja meg a választási harcot.

A gyűlés tárgysorozatán szerepelt az a kérdés is, hogy a blokk résztvevőinek-e a parlament munkájában? Az erre vonatkozó határozat nem került ugyan nyilvánosságra, de beavatottak szerint a gyűlésen komoly szavak hangzottak el a blokknak Beogradba való elmenetelének érdekében.

A blokknak Lloyd Georgehoz intézett távirata Beogradban rossz hatást váltott ki és általában úgy vélekednek, hogy a blokk-politikusok komolyságába vetett hitet az ehhez hasonló manifesztációk erősen gyengítik. Beográdi vélekedés szerint a távirat jövődó sorsa egyáltalán nem szenved kétséget. Az történik vele, ami a génuai memorandummal: papirkosárba kerül.

Kultura — ládákban

A kultúr-törökvések akadályai — a politika — Miért hever még mindig ládákban a subotica városi könyvtár?

A subotica városi könyvtár ügye már gyakran foglalkoztatta a sajtót és a közvéleményt. A Bácsmegyei Napló is többször foglalkozott már azzal a kulturális anomáliával, hogy a város tulajdonát képező nagy könyvtár már évek óta ládákba csomagolva hever és a közönség el van zárva a könyvektől.

Legutóbb már úgy látszott, hogy a városi könyvtár végre hajlékot fog találni, a közhasználatba való átadása már komoly tervek látszott annál is inkább, miután a könyvtár rendezését is megkezdették már. A mintegy 15,000 kötetet tartalmazó könyvtár felállítására nagy munkát jelent, mivel az ma teljesen rendszeretlenül fekszik a különböző ládákban szétszórva, ez a munka azonban könnyen el lenne mégis végezhető.

A legnagyobb akadályozás azonban a városi könyvtár elhelyezése szolgálja. Előbb az volt a terv, hogy a könyvtárt a kaszinó helyiségében helyezték el, azonban ettől a gondolatától el kellett tekinteni, mert a kaszinó olyan nagy örömmel fogadott újítást — nem tudni mi okból — még késedelmet szenved.

Ezenre arra gondoltak, hogy a városi könyvtár helyét a városi zeneiskola épületében kell elhelyezni. Ez az ötlet nem a legalkalmasabb a könyvtár céljára miután maga a folyton felelő zeneiskola is helyszüké-

vel küzd. Ennek ellenére mégis jobb és megfelelőbb helyiség hiányában a zeneiskola ideiglenesen alkalmas volna a városi könyvtár céljaira, miután a város ma nincs abban a helyzetben, hogy rég terveztet kultúrpolitikáját felépítse.

Igy egyelőre nincs semmi remény arra, hogy a ládákban heverő könyveket átadják rendeltetésének. Hogy a könyvtár ügye így luzódik időtlen-időkéig, annak, amint megbízható helyről értesülünk, az elhelyezés nehézségein kívül más okai is vannak.

A város tanácsa kétségkívül toleráns magatartást tanúsít a nemzeti kisebbségekkel szemben és rosszakarat kellene annak megállapításához, hogy a subotica hatóságok a nemszáz lakosság kívánságait és törekvéseit nem veszik figyelembe. Ezen a téren Subotican még elég jó a helyzet, azonban a könyvtár ügyének rendezésébe mégis beleszó a politika is, még pedig ez esetben is, úgy mint mindig, a kultura rovására.

A városi könyvtár ugyanis tulajdonilag magyar művekből áll és elég sok benne a német, francia és angol nyelvű munka. Ezzel szemben azonban feltehetően kevés a könyvtárban a szláv mű és ez az egyik titkolt, de fontos oka annak, hogy a könyvtár megnyitása egyre késik.

A megváltozott viszonyok minden-

esetre megkívánják azt, hogy a subotica városi könyvtárban a szláv irodalom minden számottevő alkotása is helyet foglaljon, ennek azonban az a módja, hogy a város akár saját költségén, akár társadalmi uton szereze be ezeket a hiányzó könyveket, de semmiesetre se lehet ez ok arra, hogy emiatt a meglevő 15,000 könyvet is elzárják a közhasználattól.

Az ir felkelők Dublinban megadták magukat

— Elpusztult Írország legértékesebb könyvtára —

Az írországi események forduló ponthoz értek. A felkelők vezetői, valamint a vezérkar főbb tisztjei fogságba kerültek. A jelentések szerint a felkelők legtöbb helyen megadták magukat. A felkelés főfeszében a reguláris csapatok a helyzet urai.

Dublin. A Four Courts ostroma folyamán óriási robbanás történt. A lázadók felrobbantottak egy aknát és levegőbe röpítették az épületnek azt a részét, amelyet a szabadállam csapatai elfoglaltak. A sorkatonaság emberei közül 30 holtan vagy csónkán maradt a robbanás színhelyén. A támadást ennek ellenére folytatták.

A szerződésellenesek hivatalos lapjának jelentésű szerint de Valera átvette az igazságügyi palotán kívül működő irreguláris haderők vezérletét.

Dublin. A felkelők a város különböző részében még erős állásokat tartanak. Az utcákon végigvonnak és a reguláris katonákat vagy azok kisebb csoportjait megtámadják. Csütörtökön és pénteken 40-50 embert megöltek és hét-czánál többet megsebesítettek.

Ilyen kultur-politika nem lehet célravezető és Subotica szláv intelligenciája is szívesebben látná a megnyitott városi könyvtárt, ha egyelőre nem is teljes szláv könyvtárral kiegészítve, minthogy ládákban portoljanak még esetleg évekig a meglevő könyvek is és a magyar vagy németajku olvasóközönség ne juthasson hozzá a könyvekhez.

London. A iapok beszámolóinak értelmében az ir felkelők leverése alkalmával tönkrement Four Court palotában volt elhelyezve Írország egyik legértékesebb könyvtára, amely pótolhatatlan történelmi kútforrásokban volt különösen gazdag. Hivatalosan megállapították egyébként, hogy az épület pusztulását a felkelők visszavonulásakor felrobbantott bomba okozta.

Páris. A Matin londoni jelentése szerint Naoroomban a nép felakasztott három angol tisztet, akiket a köztársaságban foglyul ejtettek.

London. Mielőtt az alsóház szokásos hétvégi szünetre szétment volna Churchill gyarmattügyi miniszter beszámolt a legújabb hírekről. Közölte, hogy Four Courts körül a kormánycsapatok néhány perccel felszólalása előtt nagy ujjongásban törték ki, ami nyilván arra vall, hogy a lázadók az egész vonalon megadták magukat.

Dublin. A legújabb hírek szerint a lázadók megadták magukat. A vidékekről érkező hírek szerint a reguláris csapatok mindenütt urai a helyzetnek.

Magyarországon vissza akarják állítani a nadori méltóságot

— A Habsburg-ház egyik tagja lenne a nádor —

Budapestről jelentik: A keresztény ellenzék és a kormány között folyó tárgyalásokról eddig csak megbízhatatlan hírek szóltak, amelyek onnan származtak, hogy a keresztény ellenzék vezetői, ezek között elsősorban Friedrich István, a kormánnyal szemben taktikai változtatnak és az eddigi éles támadások helyett sokkal békiültebb hangot ütöttek meg az új nemzetgyűlésen. Most a keresztény ellenzéknek egy nyilatkozata megerősíti azt a feltevést, hogy Friedrich Istvánnak a kormánnyal folytatott alkotmányügyi tárgyalásait tették szükségessé a mérsékeltélenk önzivál.

Hogy pedig ezeknek a királykérdés körül folyó tárgyalásoknak mi a lényege, arra érdekesen világít rá egy ellenzéki nyilatkozat, amely szerint

a nádorság visszaállításáról legyen a tárgyalások a kormány és a legitimisták között, amit úgy akarnak megoldani, hogy a Habsburg-ház egyik tagja legyen a nádor.

Friedrich bizik ezeknek a tárgyalásoknak a sikerének. Andrassy azonban már kevesebb hitelt ad Bethlen ígéreteinek.

Komoly politikások szerint nem látszik valószínűnek, hogy az erre vonatkozó tárgyalások sikerre vezetzenek, elsősorban külpolitikai okok miatt. A kisanant annakidején, amikor a kommunizmus letöréséről volt szó, még akkor sem akart belemenni abba, hogy a Habsburg-ház egyik tagja legyen Magyarország kormányzója. Ha pedig akkor mereven elzárkózott a Habsburg-család bármely tagjának szereplés juttatásától, akkor ma egészen bizonyos, hogy valótlan álláspontján nem enyhült.

Bethlenről inkább csak taktikai fogás ezeknek a tárgyalásoknak a felszínén tartása, mert az ellenzék közödelése csak a kormánynak lehet érdeke, de semmiesetre sem a keresztény ellenzéki szövetségnek. A kormánypárt kebelében máris elégedetlenség észlelhető, amelyek egész biztosan robbanásra vezetnek az elkövetkezendő gazdasági kérdések tárgyalásánál. Kállay pénzügyminiszter kijelentette, hogy a földadó-reform kielégítő megoldása nélkül az ország gazdasági szándékai lehetetlen. A kormánypártban pedig érzik, hogy a reform elintézése a legnagyobb megpróbáltatás elé állítja a pártot. Az ellenzék pedig óvakodik fogástól, hogy most egyes kormánypárti faktorok vállonveregző invitatására odaszédüljön az ingatlak alapon álló kormány mellé.

Teljesen egységes a liberális ellenzék is. Közös akcióit folytatnak az indeminatív vitában is. Szombaton Ruppert Rezső tartott hatalmas beszédet a nemzetgyűlésen, amelyben Garami Ernő és Lovász Márton Magyarországra való visszatérését sürgette, hűfőn Rassay Károly és Peyer Károly, kedden Haller István és Drózy Győző, szerdán pedig valószínűleg Sándor Pál teszi bírálat tárgyává a javaslatot.

PHILATELIA
BÉLYEGKERESKEDÉS — SZÉCSI E.
SUBOTICA, FŐPOSTA MELLETT
VÉTEL, ELADÁS — CSERE
Keresek megvételre használt jószágú bélyegeket
Küldetésekkel akadások bármilyen mennyiségben
1922

A jugoszláviai kisebbségek egymással harmóniában élné

A beogradi román követ nyilatkozata

Teodor Emándi, a beogradi román követ Bu-ias fürdőn föli nyári szabadságát. Temesváron útutazában felkereste az *Adevit* tudósítója és intervjút kért tőle a jugoszláviai kisebbségek politika- és gazdasági helyzetéről. A követ az alábbiakat mondta:

— Sajnálattal közlöm, hogy a SHS. királyiában a románok, valamint a többi nemzetiségek helyzete nem valami fényes. Ott van a román iskolák és egyházak kérdése. A szerbek a kisebbségek beolvadását tervezve, nagyon somnásan járnak el velk szemben: egyszerűen bezárták iskoláikat és templomaikat. Különösen a románoknak kell sokat szenvedni úgy Macedóniában, mint Torontál jugoszláv uralom alá juto' részben. Már egy esztendője a legnagyobb szívósággal naponként intervenciós fel-lekezői kultuszunk és oktatásunk szabadságért. Beavatkozásom folytán Beogradból elrendelték a helyi hatóságoknak, hogy engedjék meg a román iskolák és templomok megnyitását Bitoljban és a többi románlakta területen. Azonban azért sok iskola és templom maradt bezárva, de remélem, hogy rövid időn belül csak megengedi a kormány működésüket.

— Aztán ott van a bankok ügye. A szerbek szettek minden román vagy más nemzetiségi bankot szerb kézbe keríteni, ami súlyosan sérti a kisebbségek érdekeit. Későbbéptem ez irányban is és ezután is állandóan intervenciós fogok, míg ezt a kérdést a kisebbségek érdekeinek figyelembevételével meg nem oldják.

— Azt hiszem, a beogradi házasságnak kedvező következményei lesznek a jugoszláviai románok részére is. A kisanantant célja, hogy elsősorban vigyázzon a békezes zódék el respektálására és a béke megtartására.

— A jugoszláviai kisebbségek különben: a románok, svábok és magyarok egymásközt teljes harmóniában élnek, mert ezt követeli közös érdekük.

A volt monarchia földrajzi in'ézetének likvidálása

A volt monarchia közös javai között van a bécsi katonai földrajzi intézet. A békeszerződésék értelmében ezt is likvidálni kell és anyagára valamennyi utódállam igényt emelt. Kérel két éve folynak a felszámolási tárgyalások, amelyekben valamennyi utódállam szakmefbizottakkal képviseltette magát, meggyezésre azonban eddig nem tudtak jutni.

A térképállomány felosztására nézve nagyjából már megállapodtak az utódállamok megbizottai.

Komoly differenciák vannak azonban még a határterületek térképeinek felosztásánál, a térképek kisének kiszolgáltatásánál és a térképek szerzői jogainak elismerése körül.

Rengeteg azoknak a térképeknek száma, amelyek ma két, sőt három utódállam impériuma alatt vannak. Mivel minden igény kielégítése lehetetlen,

ísmertült az a terv, hogy ezeket a térképeket vagy semmisítsék meg, vagy pedig az eredeti kisének sokszorosítását annyi példányban, ahány jogos igénylő van azokra.

Vitás még a térképek szerzői joga is, amelyet nemzetközi jog véd és amelyhez elsősorban Ausztria és Magyarország ragaszkodik azzal az indoklással, hogy a földrajzi intézet szellemi vezetői tulnyomórészt osztrák és magyar alattvalók voltak; ezt azonban a többi utódállamok nem akarják elismerni.

Nem tisztázott kérdés még a földrajzi intézet műszaki felszerelésének felosztása sem,

bár ebben a kérdésben aránylag elég könnyű lesz a meggyezés, mert az utódállamok hajlandóknak mutatkoznak elismerni ezeket Ausztriának igényjogosultságát.

Abban az esetben, ha a tárgyalások békés meggyezésre nem vezetnének, nemzetközi pártatlan bíróság fog ítélni az intézet anyagának az utódállamok közötti felosztása kérdésében.

ELI'REK

— A királyi pár Rohieson. Mariborból jelentik: Szombaton Sándor király és Mária királyné Rohicsra érkeztek, ahol körülbelül nyolc napot szándékoznak eltölteni. A királyi pár ezalatt a környék nevezetesebb pontjaira kirándulásokra is fog tenni.

— SHS. katonai megbizott Albániában. Beogradból jelentik, hogy Csmerikity Dimitri ezredes, az SHS. állam katonai megbizottja megérkezett Tiranába. A katonai megbizott már meg is kezdte működését.

— Képviselői kirándulása Zagrebba. Beogradból jelentik: A képviselői Zagrebba rándult csoportja tegnapi este 9 órakor indult vissza Beogradba.

— Bulgár vadák az SHS királyság ellen. Beogradból jelentik: A kormányhoz megérkezett a népek ligájának átirata, amelyben a liga felhívja a kormányt, hogy a július 15-én megtartandó konferenciára küldje el képviselőjét. Ennek a meghívásnak az a magyarázata, hogy Bulgária a népek ligájához fordult azzal, hogy SHS királyság, Görögország és Románia felakarják borítani a Balkán békéjét. Ennek a vádnak a tisztázására hívja meg az SHS királyságot a liga a konferenciára.

— Marinkovics lemondásának kérdése. Beogradból jelentik: A vasárnapi minisztertanácsom már megjelent Marinkovics belügyminiszter és referált bledi audenciájáról. Ehhez a tényhez a politikai körök különböző kombinációkat fűznek. A belügyminiszterhez közel álló Pravda szerint Marinkovics megmarad lemondási szándéka mellett és csak a délszerbiai állapotokról szóló referátuma miatt jelent meg az ülésen. A Novi List szerint viszont a politikai közvélemény ebből Marinkovics maradására következtet.

— Vasutas i kolák. A közlekedési miniszterium elhatározta, hogy hogy az eddigi vasutas kurzusokat megszünteti és helyettük állandó vasutas iskolákat alapítanak. Az iskolákat minden fontosabb vasúti csomóponton fel fogják állítani.

— Litvániai elismeri a nagyköveti tanács. A nagykövetek tanácsa elismerte Litvánia függetlenségét. Az erről folyó vitában Ameriká követe is élénk részt vett.

— Vanderlip Beogradban. Beogradból jelentik, hogy Vanderlip, a kiváló amerikai pénzügyi szaktekintély, az S. H. S. királyság pénzügyi és gazdasági helyzetének tanulmányozására oda érkezett. Vanderlip utja nincs összefüggésben a kormány által megkötött dollárkolcsónnel.

— Hétfőn megindul a bécsi villamos. Bécsből jelentik: A villamosstrájk mindeidőig nem ért véget és a délután folyamán elkezdődött bécsi szociáldemokrata konferencia tárgyalásai, melyen az összes szociáldemokrata alakulatok képviselői részt vesznek, még most az éjeli órákban is folynak. Valószínű, hogy a közszétnács és a munkások között fennálló ellentéteket ideiglenesen sikerülni fog kiküszöbölni és így a forgalmat hétfőn reggel megindítani.

— Postaautomobilok érkeznek Németországból. Beogradból jelentik, hogy a postaügyi miniszterium részére a német jövátétel törlesztése fejében a napokban a postaautomobilok érkeznek. Az automobilok legnagyobb részét Beogradba fogják forgalomba hozni.

— Postadíjemelés Romániában. Bukarestből jelentik: A hivatalos közlöny 61. száma hozza a postai díjszabás emeléséről szóló rendeletet, mely július elsején lép életbe. Az új díjszabás szerint belföldi egyszerű levelek vieldija 20 grammig egy lei, ellenben felére csökken a nyomtatványok eddigi ötven banis portója. Ajánlott küldeményeknél a bélyegen az ajánlási illetékek kívül még külön utánvételezés díjakat is szednek. Az ajánlott küldeményeket ezután tízezer lei-ig menő különböző értékig lehet biztosítani.

— Az albán felkelővezérek sorsa. Beogradból jelentik: Az albán felkelés likvidálása végéhez közeledik. A felkelővezéreket a kormány internálta. Bajram Zur még a semleges zónában tartózkodik néhány hívével együtt, de valószínű, hogy nemsokára ő is társai sorsára jut.

— Ügyvédek a zugirászat ellen. Beogradból jelentik: Tegnap délelőtt a beogradi törvényszék nagytermében az ügyvédek országos egyesülete ülést tartott, mely az ügyvédek anyagi helyzetével foglalkozott. Határozati javaslalban a zugirászat hatályosabb üldözését követelik. Az új ügyvédi törvény meghirdetésére szakértői bizottságot küldtek ki.

— Szinzigazatók kongresszusa. Julius negyedikének megkezdődik Zagrebban az SHS. területen működő szinzigazatók országos kongresszusa. A kongresszuson az állami szubvenciókról, a szerződésék egységesítéséről és a színházak kölcsönös viszonyának megállapításáról fognak tárgyalni.

— Őriási felhőszakadások Romániában. Naszód városból jelentik, hogy vasárnap délután fél háromkor olyan jégszerű eső esett meg, hogy tízenegy perc alatt az összes ablakokat beverte, a gyengébb háztetőket beszakította és a falak vakolatát a tégláig leesodorta. A jég után két óráig tartó zápor következett, melynek következtében a Bisztricia-folyó és a belé folyó patakok elöntötték az egész várost. A gyümölcsfáknak sem lombja, sem termése nem maradt, a határ teljesen iszap alatt van és az utcákon órákig nem lehetett közlekedni, míg a víz le nem folyt. A kár megbecsülhetetlen.

— Francia diplomáciai kurirok zaklatása. Beogradból jelentik: Clemens-Simons beogradi francia követ meglátogatta Nincsiés külügyminisztert, akit arra kért, has son oda, hogy a jugoszláv határrendőr- és vámhatóságok ne akadályozzák indokolatlanul a francia kurirok utazásaikban. Közölte a külügyminiszterrel azokat a konkrét eseteket, amelyek az utóbbi időben a egyes vámhatóságok részéről felmerültek. Nincsiés megígérte, hogy az esetek sürgős megvizsgálását.

— Csehszlovákiában betiltották a lisztbehozatait. Prágából jelentik: A csehszlovák kormányrendeletet bocsátott ki, melynek értelmében július 1-ével a lisztbehozatait megszünteti. Úgy hírlök, hogy a rendelet nem hosszú időre fogja elzárni a határokat, csak addig, amíg a bel-földön felhalmozódott lisztkontingenst sikerül eladni.

— Hazahívják az orosz emigránsokat. Beogradból jelentik: Ligo-vics Avakov román nemzetgyűlési képviselő a napokban kormány megbízásából itt tartózkodik és tárgyal a Bessarabiából elmenekült oroszokkal. A román kormány ugyanis mindent elkövet, hogy a besszarábiai orosz menekülteket hazatérésre bírja.

— Az oxfordi egyetem a magyar műemlékek elpusztítása ellen. Londonból jelentik: — Az oxfordi egyetem professzorai és hallgatói beadványt intéztek a nemzetek ligái jához, amelyben tiltakoznak az utódállamok területén levő magyar műemlékek többek között a pozsonyi Mária Terézia és a kolozsvári Mátyás szobor elpusztítása ellen. Az oxfordi egyetem beadványával több nagy angol lap, köztük a Manchester Guardian is foglalkozik és valamennyi élesen elítéli ezt a kultur vandálistmust.

— Orosz—román határincidens. Bukarestből jelentik, hogy a román határon szovjetscapatok megtámadták a határmenti őrségeket. Több helyen átlépték a határt és tőpíratokat szőrtak szét, melyekben élesen támadják Románia politikáját.

— Újabb drágasági hullám Bécsben. Bécsből jelentik: Tegnap óta újabb drágasági hullám tartja izgalomban a várost. Az élelmiszereknél husz százalékos drágulás állott be. Cukor eittűn a piacról. A villamosjegy árák — a jövő héten — újabb felemelik.

— Katasztrófális viharok Argentiniában. A Reuter ügynökség jelentése szerint Argentiniában az állandó esőzés és viharok következtében a távirati összeköttetés mindenfelé megszakadt. Egész városrészek víz alatt állanak. Egy kolostor összedőlt, egy ember meghalt, többen megsebesültek.

— Intézkedések a bolgár betörések ellen. A hétfői minisztertanács fog dönteni azokról a közrendészeti és határvédelmi intézkedésekről, amelyek a bolgár komitácák garázdálkodása szükségessé tesz.

— Adóügyi konferencia. Beogradból jelentik: Julius hó közepén Sarajevóban szakértői konferencia lesz, melyen az új erdők törvény javaslatot és az erdők védelméről szóló törvényjavaslatot fogják megtárgyalni. Az értekezleten részt vesznek az összes belföldi erdőipari vállalatok képviselői.

— Cyk'on dühöngött Dél-Szerbiában. Beogradból jelentik: Még csak most érkeztek hírek annak az őriási cyklonnak a pusztításairól, a mely Dél-Szerbián végig vonult. A vihar néhány községet, Banuskát, Rajkovácot, Lionickát, Donjatklitát teljesen elpusztította. A földönfutóvá lett lakosság elhelyezéséről és élelmiszéről a kormány már gondoskodott. A fárt szenvedett vidék segélyezésére akció van folyamatban.

— Az állami monopoliákok jóvelme a Vajdaságból. Beogradból jelentik: Április havában az egész Vajdaság területén az állami egyedárúságok a következő forgalmat érték el: dohányban 6.854.673 dinár, petrolium 311.402 dinár, cigarettá papír 32.463 dinár, összesen 7.202.538 dinár.

— Bécsben hetenkint négy tőzsdénap lesz. Bécsből jelentik: A bécsi tőzsdetanács közleménye szerint július havában hetenkint csak négy tőzsdénapot fognak tartani, még pedig hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken.

— Egy újság sem jelenik meg Berlinben. Mint Berlinből jelentik, az eddig sztrájkoló három nyomda példáját szombat délután az összes nyomdák követték. A könyvnyomtatók hetibérüknek háromszáz márkával fölemelését kívánják és beszüntették a munkát. Egyetlen estláp sem jelent meg. A sztrájk előreláthatólag több napig fog tartani és ez a mai politikailag nehéz időkben eléggé súlyosbíttja a helyzetet.

— A Falurossza Bogojevon. Bogojevórol jelentik, hogy ott június 28-án és 29-én a műkedvelő ifjúság nagy sikerrel adta elő a „Falurossza“-t. A szereplők közül Szobonya Julikának, Gondör Istvánnak, Dobainak, György Istvánnak és Bacskónak volt a legnagyobb sikere. Az előadást hajnalig tartó tánc követte.

— A fekete golyó. Miskolcrol jelentik: Bottka Béla tizenkilenc éves volt katonai főreáliskola tanuló, a miskolci állami reáliskola hetedik osztályának tanulója volt, Kolba Róbert diósgyőri papírgyárban szívenlőtte magát. Reggel találták meg. Lakásán két levelet hagyott hátra. Egyiket szüleinek intézte, másikat a miskolci királyi ügyészséghez. Szüleinek bejelenti, hogy 1919. június 30-án Egerben egyik barátjával amerikai párbajt vívott. A fekete golyót ő huzta és a feltételek értelmében öt év múlva, 1924. június 30-ig meg kellett ölnie magát. Annnyira idegessé tette a végzetes határidő közeledése, hogy nem tudott tovább várni és elhatározta, hogy az amerikai párbaj évfordulóján megöli magát.

— A német nők előtt megnyitották az igazságszolgáltatás hivatalait. Berlinből jelentik: A birodalmi nyilván második és harmadik olvasásban elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely az igazságszolgáltatás hivatalait és pályáit a nők előtt megnyitja. Eszerint a nők valamennyi bírói hivatalra, a kereskedelmi bírói és bírósági végrehajtói tisztre is kinevezhetők. A birodalmi gyűlés elfogadta továbbá a tisztviselői törvény módosítására vonatkozó javaslatot, amely szerint a törvénytelen anyaság egymaga a foglyalmi megindításra okot nem szolgáltatathat.

— Maróczy Géza Somborban. Maróczy Géza jugoszlávai turnéja folyamán június elején Somborban játszott. A szimulán játéka alkalmával huszonöt játszma közül huszonkettőt megnyert, három remis-vel végződött (Hrabovszki, Stein dr. és Székely), a tíz vakpartit közül nyolcat nyert, kettőt pedig eldöntetlen lett, Maksimovics dr. és Körmendi ellen.

— Összetört teherkocsik. Vasárnap délelőtt a suboticei teher pályaudvaron három teherkocsi olafás közben kiugrott a sinekről és feldőlt. Két vagonban mezőgazdasági- és cséplőgépek, a harmadikban márványkövek voltak. A vagonok és a két rakomány gépei összetörték. A kár több százézer korona.

— Budapest sztrájkba léptek a közüzemi munkások. Budapestről jelentik: A keresztényszocialista közüzemi alkalmazottak sztrájkba léptek, miután a főváros tanácsa ötvanszázalékos bérköveteléseket nem teljesítette. Ugyancsak megállt a munka a központi vásárcsarnokban és a fővárosi kertészetben. Hír szerint egyéb közüzemi kategóriák is csatlakozni fognak a sztrájkhoz, amelyen eddig 2000 munkás vesz részt.

— Házasság. Kocsonba Erzsébet és Sente László folyó hó 2-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Verekedés Budapest közgyűlésén. Budapestről jelentik: Budapest város szombati közgyűlése a hajnali órákig húzódott el és igen viharos volt. Körmöczy Zoltánnak a budapesti iskolaigazgatók elbocsátása ügyében elmondott interpellációjánál nagy botrány tört ki. Az interpelláló „embervadászatról” beszélt, amikor Csillery és Ereky viharos közbeszólásainak következtében a bizottsági tagok felugráltak, a terem közepére rohantak és a keresztény pártiak és a demokraták között valóságos dulakodás fejlődött ki. Sipőcz polgármester csak percek múlva tudta nagynehezen lecsillapítani a kedélyeket.

— Rendelet az aprópenzokról. Az aprópenzmizériákon és az ezzel járó sok kellemetlenségen fog segíteni most az a rendelet, amelyet minisztertanácsi utasításra most bocsátanak ki a kerületi pénzügyigazgatóságok. A rendelet az aprópenz elfogadására vonatkozólag többek között a következőképpen intézkedik: közpénztárak és magánosok nem kötelesek a részükre teljesített fizetéseknél ötven darab egydinárosnál, ötven darab féldinárosnál, vagy negyven darab negyeddinárosnál több aprópenzt elfogadni. A közpénztárak elrongyolódott papírpénzt nem bocsájtanak forgalomba, kötelesek viszont az ilyen papírpénzt korlátlan mennyiségben, ép állapotban levő papírpénzre becsereálni. A közpénztárak és magánosok nem kötelesek öt dinárnál több értékű ötpárast és tíz dinárnál több értékű tízparaszt egy fizetés alkalmával elfogadni. Azok ellen, akik a rendeletben megjelölt mennyiségű aprópenz elfogadását is megtagadják, szigorú büntető eljárás indul meg.

— Jótékony adomány. Egy névtelen emberbarát 100 dinárt küldött szerkesztőségünkbe a nyomorban levő magyar tisztviselő-családnak.

(*) A nyomorító magyar tisztviselő család részére befolyt Horváth Lajos albina-utcai zenede alatti vendéglő gyűjtésén 100 dinár, mely összeget rendelkezési helyére juttattuk. Ujabban érkezett a Sára-Moravici Felkezelet Dalárca-gyűjtéséről 210 dinár. Kapiszta Józseftől 20 dinár, Mikosevics Irma urhölgytől 10 dinár.

(*) Gyelen leszállított árban kaphatók: grenadinok, batiztok, zefirek, bolók és krelonok Horovitz Mátyas cégnél Alexandrova-utca (Prokscipalota). 4399

— Ferenc Ferdinánd fiait tiltakoznak az ellen, hogy ők a volt uralkodóház tagjai. Prágából jelentik: A legfőbb közigazgatási bíróság elutasította Ferenc Ferdinánd királyi herceg fiainak, a kiskoru Hohenberg Miksa és Ernő hercegeknek a belügyminisztérium ama végzése ellen beterjesztett panaszát, hogy ők a volt uralkodóház tagjai. A legfőbb közigazgatási bíróság határozata jelentősége bit az 1921 augusztus 4-iki, a volt uralkodócsalád birtokainak és vagyonaik át vételéről szóló törvény végrehajtása tekintetében. A törvény határozmányai értelmében Ferenc Ferdinánd királyi herceg és utódainak birtokai és vagyona szintén e törvény rendelkezései alá esnek.

— Verekedés. Somborból jelentik, hogy ott Stčko Janko boszniai születésű béres beruggott állapotban ötszázéveszt Nagy Mihály kocssal, aki késsel súlyosan megsebesített. A sebesült kórházba szállították.

— Vízbefúrt inasgyerek. Somborból jelentik, hogy Rill Ferenc 16 éves inasgyerek a Kralj Petra csatornába fulladt. Holttestét kifogták és felboncolták.

Sporteredmények

Bácska—Sloga 3:1 (1:1) (bajnoki). Heves, időnkint tuleréyes játék jellemezte a mérkőzést, amelyet erős közdelem után tartalékokkal meghidreppen is biztosan nyert Bácska csapata. Az első félidőben nagyrészt mezőnyjáték. A 20-ik percben Marcics kapott lö, amely fokozott erő kifejése sarkalja a Slogát. A 32-ik percben Horváth egyéni akciója meglözta a kiegyenlítést. A második félidő első felében Sloga még bírja az iramot. De aztán teljesen összeesik. A Bácska főlénybe kerül és sikerül neki újabb két goalt megszerezni a győzelmet. A Bácskában, — amely ez alkalommal is okos, kombinációs játékokat produkált, jó volt Kovács és a csatlósor balszárnya: Marcics és Szlezák. A halvesor agilisán játszott, ugyszintén a közvetlen védelem is, amelyből ismét hiányzott Kulundzics, a Sloga dicsegetes energiával dolgozott, de játéka nem volt most sem rendszeres, sem tetszős. Egyénileg Horváth balösszekötő vált ki.

Vasutasok—O. S. K. V. (Novisad) 1:1 (barátságos). Bíró: Csillag. Közézer főnyi közönség előtt szép sikerrel járt a fiatal vasutas csapat bemutatkozása. Az elért eredmény igért arra, hogy rendszeres tréning mellett pár hónap alatt a legjobb suboticei csapatok sorába kerül a most még darabosan és rutn nélkül játszó vasutas-együttés. Lelkesen, fáradhatatlan küzdött a vendégcsapat ellen, amelyet csak a szerencse mentett meg attól, hogy vereséggel nem hagyta el a pályát. A Zs. A. K. legjobb emberei Matkovics kapus, Bence balhátvéd, Ognjanov centerhalf és Bucheimer balszélő voltak. Rajtuk kívül még Mészáros játszott szépen mindaddig, míg egy összefutás alkalmával le nem szántult. Szép a hátvéd oszlján bizonytalan és sokszor tuleréyes volt. A két Budanovics hasznosan játszott. A novisadi csapatban a válogatott Száraz győztes szerepelt. Sevics indiszponált volt. A halvesor egyetlen egyszer sem tudott eredményesen belevaakozni a játéka. Övári hátvéd a durvaságokban brillirozott, míg partnere a neki szokatlan helyen nem találta föl magát. Csillag bíró korlátotéssel és erőlllyel vezette le a mérkőzést.

Sand—Sombori Sport 4:1 (3:1). Lanyhan kezdődő játék, amely csak a

— Gyilkosság vagy öngyilkosság. Beapestrol jelentik: Néhány nap előtt Uray Sándor, az „Akart” szövetezet igazgatója nyomtalanul eltűnt. Eltűnése előtt kétszázézer koronát vett magához, hogy egy nagyobb faületet boyonolítson le. Vasárnap az igazgató holttestét kifogták a Dunából, azonban ruhájának zsebei üresek voltak. A rendőrség megindította a titokzatos ügyben a vizsgálatot, mert valószínű, hogy Uray gyilkosságnak esett áldozatul.

(*) A suboticei Patronázs Egyesület kézimunka tanfolyamot nyit 8—14 éves leányok részére, mérsékelt díjazás mellett szegényeknek ingyen. 8—14 éves leányok részére tápszülöket keres. Jelentkezés Löbl Salamoné elnökönél. 4500

(*) Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője neki betegék részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrillmetoda-tér 12. I. emelet, Vojnick Pirokska-réle ház.

(*) A műértő közönség fotografa-sa Reményi, Rudičeva-utca 4. Stílusos beállítású bálí jelmez felvételek. 1442

— második félidőben lett valamivel élénkebb. A sombori csapat lélek nélkül játszott, míg a Sand szép kombinatív játékokat produkált. A Sand goalját Novoszián (2) és Lantos rugták, a Sport egyetlen goalja tizenegyesből esett. A mezőny legjobb emberei Kovács (Sand) és Lantos voltak.

A Sombori Amatőr—Beogradi S. K. tegnapi Beogradra hirdett mérkőzése elmaradt, mivel az amatőrök nem jelentek meg.

Nemesmillitici T. K.—Bajmoki S. G. 1:0.

Concordia (Subotica)—Vrbasz 2:1. Beograd:

Jugoszlávia—N. A. K. 4:3 (4:0). Főnök és változatos játék. Az első félidőben Jugoszlávia nagy fölényvel játszik és négy goalt ér el. A második félidőben a N. A. K. nagy lendülettel fekdíti bele a játéka és három goalt rugnak a Jugoszlávia kapujába.

Budapesti eredmények: K. T. C.—Vekerletelep 3:0 (oszllyozó mérkőzés).

Budapesti B. válogatott—Keletmagyarország 1:0. A budapesti csapat szereplése csalódást keltett, Keletmagyarország csapatában a halvesor végzett kitünő munkát.

Magyar atlétikai bajnokságok. A magyar atlétikai bajnokságok második dík csoportja vasárnap folyt le középső eredményekkel. A versenyen a vidéki atléták igen szépen szerepeltek. 100 m. Bajnok: Gerő K. A. O. E. 11,2 mp. 2. Vida K. A. O. E. 11,3 mp. 3. Schwarz Nagykanizsa 11,4 mp. félméterrel nyerve, ugyanennyivel harmadik, a vidéki Schwarz biztató első.

Súlydobás. Bajnok: Váally M. A. G. 13,80 m. 2. Engelheller Hódmezővársárhely 12,83 m. 3. Janó M. A. C. 12,29 m. Váally a hódmezővársárhelyi atléták csak az utolsó dobásával tudta legyőzni.

Magasugrás. Bajnok: Panyigai Dumántuli A. C. 177 cm. 2. Gárdos M. T. K. 173 cm. 3. Gáspár B. B. T. E. 178. A rekordor Gáspárt a zsűri felelősé miatt kiállította.

110 m. gát. Bajnok: Stollmér F. T. C. 16,4 mp. 2. Püspöky. Stollmér még nincs formában.

400 m. Bajnok: Kuruczy M. T. K. 51 mp. 2. Juhász M. T. K. 51.6 mp. 3. Fixl M. A. C. Fixl első startjától sokat várta, azonban a finisben győngének bizonyult.

Diszkoszvetés. Bajnok: Toldy F. T. C. 42.20 m. 2. Csejthy B. E. A. C. 40.02 m. 3. Kobuszky M. A. C. 39.97 m. Toldy kezd formába jenni.

200 m. gát. Bajnok: Somfai M. A. C. 26 mp. (országos rekord). 2. Helfer B. E. A. C. 26.6 mp. Somfai könnyen overte a versenyt. Püspöki a versenyt feladta.

1500 m. Bajnok: Benedek M. A. C. 4-p. 08.6 mp. 2. Némethy F. T. C. 4 p. 08.8 mp. 3. Grosz M. T. K. 4 p. 14 mp. Szentácsi verseny, Benedek gyönyörű finissel mellszéliséggel győz.

Hármasugrás. Bajnok: Somfai M. A. C. 19 m. 90 cm. 2. Molnár Székess-felhővár 13.30 m. Somfai biztonságos nyeri a versenyt.

Négy új magyar ifjúsági rekord. Szombalon zajlott le a magyar ifjúsági atlétik bajnoki versenye, amelyen nem kevesebb, mint négy új ifjúsági rekordot állítottak be. Részletes eredmények: Magasugrás, Bajnok Orbán Ferenc Hódmezővásárhely 178 cm., ifj. rekord, 2. Stefan M. A. C. 170 cm., 3. Lenz, M. A. C. 165 cm. 100 m. Bajnok Haidekker Imre Kaposvári Turul 11,7 mp., 2. Veress M. A. C., 3. Papp M. A. O. 1600 m. Bajnok Bejczy Lajos M. A. C. 4 p. 24,5 mp., 2. Viléz M. A. C., Szloboda M. T. E. Sulydobás. Bajnok Dunszt Ferenc B. T. E. 11 m. 63 cm., ifjúsági rekord, 2. Adorjóni F. T. C. 11.52, 3. Preisner M. T. K. 11 m. 48 cm. 3. Tólvoglás. Bajnok Vándori Márton F. T. C. 6 m. 53 cm., ifjúsági rekord, 2. Magyar M. T. K. 6.43, 3. Ghillány M. A. C. 6.23. 400 méteres síkfutás, Bajnok Grün György M. T. K. 53.5, 2. Gerő K. A. O. E. 58.8, 3. Masinger B. K. A. C. 54.5. Rudugrás. Bajnok Farkas Mátyás B. K. A. C. 3 m. 05 cm., 3. Páncsy F. T. C. 3.05 m., 3. Mondaj Győri A. C. 2.95 m. Diszkoszvetés. Bajnok Dunszt Ferenc B. T. E. 36.96 m., ifj. rekord, 2. Rózsahegyi M. A. C. 33.08 m., 3. Dormándi M. A. C. 31.81 m. 800 méteres síkfutás. Bajnok Bejczy Lajos M. A. C. 2 p. 07.8 mp., 2. Zoltányi M. A. C. 2 p. 07.5 mp., 3. Leichtag M. T. K. 2 p. 08.5 mp. Gerelyvetés, Bajnok Strauch Béla M. A. C. 46 m., 2. Ghillány M. A. C. 42.68 m., 3. Preisner M. T. K. 39.40 m. 200 m. 1. Balázs Jenő M. T. K. 23.7 mp., 2. Papp M. A. C. 23.9 mp., 3. Magyar M. T. K. 24.2 mp.

Kolehmainen új világrekordja. Angliai startja előtt Kolehmainen Stammersorsban a 25 kilométeres futás világrekordját 1:28:19-el, míg az ölmérföldes finn rekordot 1:22:23-ra megjavította.

A román sportszövetség közönete. Beogradból jelenték, hogy a román sportegyesületek tanácsa átiratolt intézett a jügoszláv sportszövetséghez, melyben megköszöni azt a barátságos fogadtatást, melyben a királyi esküvő alkalmából rendezett sportmérkőzéseken résztultek.

Átszervezik a fegyelmi bíróságot. Az alszövetség vasárnap közgyűlést tartott, amely időnkint viharos hangulatban folyt le. A sombori egyesületek a közgyűlés elején beadtak egy bizalmatlansági indítványt a podsavez ellen. A vita során kitűnt, hogy az elégedetlen klubokat az alszövetség részéről semmi bántódás nem érte, az egész ügy félreterésen alapszik. A dolgok tisztázása után a somboriak természetesen megnyugodtak és visszavonták az indítványt. A közgyűlés Horvátzky Péter indítványára elhatározta, hogy felszólítja az igazgatótanácsot a fegyelmi bíróság reorganizálására.

SAKK

Rovatvezető: Maróczy Géza

46. számú főladvány.
Kuyers L. A.-tól.

Sötét: Ke5, He3 és d1; gy: d5, e4, f5 és h4 (7).

Világos: Kf8, Vh6, Ba6, He8; gy: a3, b3 és f2 (7).

Matt három lépésben.

46. számú játszma.

Játszották az utrechti sakkör téli versenyén 1922-ben.

Világos:	Sötét:
Goud I. H.	de Brie G. L.
1. e2-e4	c7-c5
2. Hg1-f3	e4-e6
3. c2-c4	

Világos a rovatvezetőnk által ajánlott módszert szertem alkalmazni, a tett lépés célja d7-d5-öt a lehetőség szerint megakadályozni.

3. Sötét a megszokott uton halad s nincs tekintettel arra, hogy a világos lépéssel esetleg más játékmódot igényeljenek. 4. Hb1-c3 a7-a6 5. d2-d4 a7-a6 6. Hf3xd4 c5xd4 7. Ff1-d3 Hg8-f6

Véleményünk szerint a futó d3-on nem áll jól, miért is helyesebbnek tartjuk Ff1-e2-öt vagy esetleg a2-a3-at.

7. Ff8-d6 Már a világos futó sem áll jól d3-on, annál kevésbé ajánlhatjuk a szöveg-lépést, mely a »d7« gyalogok mozdulását lehetetlenné teszi.

8. Ff3-g4 Hb8-c6 9. Fe1-c3 Hc6-e5 10. f2-f4 Hc6-e5

Kétes értékű lépés, jobb volt Hd4-f3. 10. Hc5xd3+ Jobb volt Fe7-c6, hogy a huszárcseré kikerőszakoltassék. 20. Fd2-a5! Erélyes lépés, világos győzelme most már kétségtelen.

11. Vd1xd3 Hf6-g4 12. Fe3-d2 Hf6-g4 13. Hc5xd5, Vc4xd5, 14. elsáncol. Pd6-c5 sít., sötétre előnyösebb játékkal.

15. Hd2-b3 h7-h6 16. Hb3xc5 b6xc5 17. Hc3-a4 Fe8-b7 18. He4-d6+ Ke8-e7 19. elsáncol f7-f5

20. Hf6-g4 Hg4-f6 21. Hd6xb7 Vc6xb7 22. Vd3-d6+ Ke7-e8 23. Fa5-b6! Hg8-e7 24. PbxXe5 Hc7-g6 25. Ba1-d1 Ba8-c8 26. b2-b4 Bc8-c6 27. Vd6-d4 h7-h5 28. h3-h4 Hg7-e7 29. a2-a4 Vb6-c7 30. Fe5-d6 Vc7-c8 31. Bd1-c1 Vc8-b7 32. b4-b5 a6xb5 33. a4xb5 Vb7-b6 34. Bf1-d1

Jobb mint eserni a vezért, világos a szöveg-lépés által egy tempót nyer, hadalása különbben mindenképp nyerve van.

34. Bf1-d1 Hb6xd4 35. Bd1xd4 Bc6-b6 36. Bc1-a1 Ke8-f7 37. Ba1-a7, sötét főladv. a leg-főbb ideje volt.

REGÉNY

Az ezerarcu ember

— Nem! Nem! — kiáltá és kezeit tördelte, — csak nem elfogatni! ... Ne tartson semmitől! — vigasztalta Dadd, — csak megfigyeltem.

Önnök észre se kell vennie, hogy a rendőrsízt ott ül! Nem fogja önt a beszélgetésében zavarni, csak ha férje beszámíthatatlanságában tettlegességre vetemednék, fogja önt védelmébe venni. Én most a rendőrségre megyek. Milyelyt a rendőrsízt a helyén lesz, azonnal telefonálok.

Polly leírhatatlan izgalomban volt. Míg szobájába sietett öltözködni, addig Dadd a portást ellátta a szükséges utasításokkal.

— Az őszszakallas ur valószínűleg vissza fog jönni. Ugy sejttem, hogy csak távozásomat várja és újból megjelenik. Ha Vossné asszony után érdeklődik, mondja meg neki, hogy az Alsterpavilonba ment, ha másfelé venné útját, küldjön egy fiut utána, hogy megtudjuk, hol lakik!

A portás köszönt és Dadd a rendőrségre ment. Itt egyik legügyesebb emberüket bocsajtották rendelkezésére. Ugyanekkor az összes rendőröknek megküldték Voss személyleírását. Mintután Dadd Pollynak telefonált, átkutatta a rendőrségen a nyilvántartási listát, hogy megtudja, kikkel érintkezett Voss Péter előtt.

Eközben Voss Péter a legnagyobb kétségbeesésben érkezett Hansén anyóhoz, az Adolf-utrá. Az asszony csak eltátotta száját, mikor az előkelő öreg urat a lépcsőn felrohanni látta.

— Egy beretvát! — ordította már a lépcsőn, berohant a legelső szobába s elkezdett vetkőzni.

Hansen anyó követte és összeacsapta kezét, mikor felismerte.

— Péter, — kiáltá, — hát megint itt vagy?!

— Hansen anyó üldöznek! De esküszöm, ártatlan vagyok!

— Azt tudom, — felelt az öreg asszony nagy lelkinyugalommal, — te helytelen dolgot nem csinálsz, annyira már ismerlek.

— De most egy borotvát, — sültgette. — Csak gyorsan, hogy ettől az átkozott szakálltól megszabaduljak! Aztán szaladj át a szobához és hozz egy öreg ruhát, valami nagyon kővér hajóskapitány részére, esetleg új is lehet! Sapkáról se feledkezzél el, jelvény is legyen rajta!

— De az Istenért, miéért, — kiáltott csodálkozva az asszony.

— Ne kérdezz, ne kérdezz, csak gyorsan, nehogy rajtakapjon!

És Hansenné, alogy csak öreg csontjai bírták, szaladt le a lépcsőn. Hamarosan talált is egy borotvát és Voss Péter leszedte szakállát. Hansenné csipőre tett kezekkel állt mellette és rosszalón csóválta fejét.

— Most a borbélyhoz! — kiáltott Péter. — Szerezz nekem egy vékony, szőke kecskeszakállt, mely egész eddig ér.

A mellényének második gombjára mutatott.

— Istenem, Istenem! — siránkozott ijedten az asszony, de azért megtett mindent, amit csak Péter kívánt.

Voss Péternek, mielőtt a felesége hazaérkezett, mindent határozottan tudnia kellett. Fel kellett világosítani az asszonyt, hogy az átkozott de-aktív ne veresse orránál forogva. Tényleg tolvainak tartotta volna?

Jim Stokes efelejtette volna őt felvilágosítani? Vagy rá sem ért erre, mert Dadd mindjárt magával vitte?

Jim Stokesnak táviratozni, mindkettőjükre nézve veszélyes lett volna. Tehát Voss Péternek mindent saját szakállára kellett cselekednie és célja elérésére nem maradt más hátra, mint behatolni az Esplanade hotelba és Pollyt kérdőre vonni.

Hansenné csakhamar visszajött egy tündökösen új kapitányi ruhával, melyet egy közeli tengerészszobánál sikerült szereznie. Egy sapkát is hozott, melyen a Hamburg—Amerikai hajóstarság jelvénye volt. A tükrök előtt végezte tolettjét. A hatalmas kaliberű mellényt egy vánkossal bélelte ki. Azután a szakáll került sorra. Hansenné még a felragasztásához szolgáló pépet sem felejtette el.

— No, nézd! — kiáltott fel. — Éppen olyan, mint Siems kapitány. Épp úgy mozog, épp úgy tesz-vesz.

Voss Péter elégedetten bólintott. Ellég alaposan tanulmányozta a »Pennsylvania« derék kapitányát.

— Most még egy kis készitköt, — szolt és megelégedetten mustrál-gatta magát a tükrökben.

A sapka nagyszerűen illett a fejére. Hansenné gondoskodott egy készitaskáról, melyet újságpapírral töltött meg.

Tíz perc múlva Voss Péter szuszogva szállt le egy autóról, mely az Esplanade előtt állt meg.

— Jó napot, kapitány uram, — köszöntötte barátságosan a portás, megemelve sapkáját és a kezéppodgyász után nyult, melyet a soffőr leadott neki.

Olyan nelézkösen, szuszogva sétált végig a folyosón Voss Péter, mint ahogy Siems, a »Pennsylvania« kapitánya szokott.

Az irodában hosszas válogatás után egy szobát bérelt. A huszonhatos szoba volt. Itt lesbe akart állni, hogy Pollyval találkozzon. Szerencséje volt. Éppen a szobájából lépett ki, hogy az Alster-pavilonba menjen. Nagyon sápadt és rendkívül izgatott volt. Egyszerre egy kővér kapitány elálta az útját, ki átkarolta és megcsókolta. Rémlúten lökte vissza, de mindjárt észrevette, hogy a kapitánynak rendkívül puha hasa van.

— Ne kiabálj, Polly, én vagyok! — szolt Voss Péter.

Polly segitségért akart kiáltani, de Péter a szájára tette kezét és bevitte a 26-osba, melynek aitaját egy gyors mozdullal bezárta. »Polly a fal mellé lapult és ijedt szemekkel nézte. Péter a legnagyobb győngédséggel közeledett hozzá:

— Ne nyuj hozzá! — kiáltott Polly ijedten. — Félek!

— Ugyan, Polly, — nevetett Péter és közelebb ment.

— Te örült vagy! — zokogott. — Te agyon dolgoztat magad az izletben. Add vissza azt a pénzt, amit elvettél.

— Az ördögbe is, egy fillért sem vettem el! — kiáltott Péter, ettől a nem várt fogadtatástól meglepve.

— Igen, igen, Mr. Doddnak igaza van, te lelkielt vagy! — jagatott Polly és szeméihez szoritotta zseb-kendőjét.

— Nem hiszel nekem?! — kiáltott Péter egészen kikelve, összeszorított ökllel.

— Hogy higgyek neked, amikor örülsz vagy! — zokogott Polly és félre esett előtte. — Péter, édes Péter, add vissza a pénzt! Nem fog a rendőrségnél semmi következményekkel járni, amit tétél.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy jó gyermekünk és testvérünk

GILA JÓZSEF

ifjú életének 23. évében június 30-án Vinkovcin hirtelen elhunyt s ugyanott f. hó 2-án örök nyugalomra helyezték.

Gila Mihály
és családja.

Fiz. elemel

Fizvelemel

Bánati tejjgazdaságtól
Trapista, Óvári, Svájci,
I. a Liptai, I. a Teavaj

minden mezejében vizontelárusítók részére naponta frissen érkezik, rendelkezésre áll olcsó árak mellett.

Lerakat:
STEINFELDNÉL
Subotica. Telefon 262.

1122

MEGNYILT
SPITZER GYULA
villany-, vízvezeték-szerelő- és lakatos
Telefon 172. műhelye. Telefon 172.

Minden fenti szakmába vágó munkákat a legjutányosabban és legjutányosabban vállalkozó TANONC FELVÉTEK.

Vilsonova ul. 23. Főpostánál Jugoslavenska bank mellett. 4565

GILLETTE

és mindennemű önbortváló késeket felelőség mellett a legújabb rendszerű motorikus üzemre berendezett gépen egy dinárért azonnal újja köszörülök.

DEUTSCH IZIDOR OPTIKUS SUBOTICA.
Vidéki rendelémet kérem a késeket ajánlott levélben beküldeni.

„PRIMARIUS”
KOCSIKENŐCS
A VILÁGON A LEGJOBB
ÉS A LEGOLCSÓBB

Saját érdekében csak ezt vegye!

GYÁRTJÁK A
PRIMARIUS

ELSŐ SUBOTICAI
VEGYÉSZETI IPARMŰVEK
SUBOTICA. TELEFON 885.

„FORTUNA”

műszaki vállalat Pan'vo ajánlja nagylényű petróleumgáz és pritusgáz **LAMPÁIT**, amelyek igen csekély üzemköltséggel mellett 100-1000 gyertyafénnyel világítanak. Raktáron vannak amerikai gépek, gumitáruk, műszaki cikkek, fűzők, írógépek, stb. Stb. Szállít kovácscsenet nagyban.

4333

UJDONSÁGI UJDONSÁGI
UJ PROGRAM A
SALOME BARBAN
ELŐADÁS UTÁN SZKECSI
Először Subotican!

Naptárak 1923-ra.

A Minerva-nyomda kiadásában 1923. évre a következő naptárak jelennek meg:

Vojvodinai Magyar Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi Naptár
Irodai Határidő Napló

Valamennyi kalendáriumnak érdekes tartalommal, szép képekkel díszítve jelenik meg, minis:terileg cenzurozva és az drusitásra miniszteri engedélyünk van, am t hiteles másolatban minden drusitonak megküldünk.

A naptári rész vörös és fekete betűkkel nyomva, tartalmazza az összes egyházak ünnepeit, a nap és hold felkeltését és nyugdít. Minden naptárunkban az SHS állam teljes vásárgjegyzéke és egyéb közhasznú tudnivalók befigyaltatnak.

Naptárrendelésekre előjegyzéseket már most elfogadunk.

A Minerva naptárak hírdetők részére a legalkalmasabb hírdetési organum. A Vojvodinai Magyar Napír eddigi sikere bizonyítja, hogy a kereskedők, iparosok, vállalatok egész új és megnagyobbodott vevőkörre tesznek szert, ha naptárainkban hírdetnek. Hírdetést fet lehet adni bármelyik naptárba külön külön is.

Hírdetéseket felvesz Subotcán a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala.

Belföldön: Beogradban, Zagrebban, Novisádon, Ljubljánában, Osijeken, Somborban, Vélki-Becske-reen, Kikindán, Staribecsn, Vrsacón, Bela-Crkván, Murska-Subotán, Dolnja-Lendván,
Külföldön: Berlinben, Drezdában, Münchenben, Wienben, Bukarestben, Temesváron a Bácsmegyei Napló megbízottai és fiókiadóhivatalai.

Ügyes

MANIKÜRÖZŐNŐ

azonalra kerestetik. Cim „SCHMOLKA“ hírdetőiroda
Novisad, Futaki utca 24.

Eladó gőzmalom

Temerinben, négy járatu. Értekezni lehet személyesen a tulajdonosnál. — Cim: DIETRICH ADÁM ČUROG.

SZÉKELY A.

férfiszabó üzletében (Halpiac) készülnek a legegészségesebb férfi és gyermekruhák mérték után a legolcsóbb áron.

Tánciskola

a városi színház nagytermében már megkezdődött. Beiratkozni lehet naponta 5 órától és es e 8 órától. — Délutáni oktatás diákoknak. Este felnőtteknek.

LANDAU JULISKA
táncitanárnő.

4499

„TRI ŠEŠIRA”

kávéház és étterem a város központjában kitűnő kerthelyiséggel és teljes leltárral szabad kézből

azonnal eladó.

Az üzlet jó menetelű, de kénytelen vagyok eladni, mivel amugy is tul vagyok terhelve munkával.

Az ár és feltételek megtudhatók

DRAGUTIN IVANOVIČNÁL
subotical vasuti vendéglős.

JEGYGYÜRÜKET

A LEGOLCSÓBBAN VÁSÁROLHAT

ADÁM IMRE ÓRÁS- és ÉKSZERÉSZNÉL

Rudolcova ulica, Sugar ház. 3700

ELADÓ

3 gőzkazán (68, 48 és 22 m² tüzfelülettel, egy darab 18 lóerős stabil gőzgép, egy komplett 10.000 kalóriás jeggyári berendezés), még üzemben megtekinthető

Gerber Nándor és Fia
sörgyárában Stari-Becej. 4474

OLAJAKAT

gép-, henger-, nyers -,
autó-, compr-, dynamo-, gyapju-, vaselin-, parafin

BENZINT

autó és motorhoz

KOCSIKENŐCSÖT

uszó fekete és sárga

TOVOT-ZSIRT

könnyű, világos

OXIGÉNT

hegesztés és gyógyászatra

GYÁRI LERAKAT-ból
ciszterna és hordótelekben jutányosan szállítok.

AUTO GUMMI

külső és belső minden méretben.
Azonkívül az összes műszaki cikkek kaphatók.

I-a chrom varrószij pr. kg. 350.—

KEMÉNY GYULA, SUBOTICA
vasutáll szembn. — Telefon szám 29.

WEITZENFELD és TSA
SUBOTICA 000000 TELEFON 190.

Iroda: Városi bérpalota. Kötélgyár: Sentai-put.
Alapítva 1902. 00000 Táviratcim: Kenderipar.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

Ajánl: Lópokróccokat,
tüzoltó és kerti tömlőket,
ujlisztes, gabonás,
gyapju, toli, komló és
szalmazsákokat, mad-
rac és roletta szöveteket
juttából és lenből, minden-
nemű házivásznat. Zsineg,
kötél és hevederek. 712

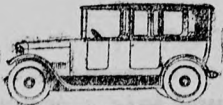
Gyapjúfűsülést és fonást elvállalok

kicsinyben és nagyban, kötött kabátokat, blousokat, jumpereket, sálakat, kendőket, football-láb-szárvédőket, Perza és Smyrna csomózású anyapótlást nagy választékban állandóan raktáron. Kötőgépeket bármely géphez a legolcsóbb napi áron szállítok. Egy 10/28. cm. dzseidai harisnyakötőgép eladó.

PONGRÁCZ IMRE

fonó- és kötő iparvállalat

STARI-BEČEJ (Bácska)

BENZ AUTOMOBILOK

a Zagrebački Zbor-on kiállítási hely 596 sz.

Főképviselet SHS részére

Ch. Nusser, Beograd—München.

4271

Braća Kunetz

[ezelőtt Kovács R. és Társa]

üveg, lámpa, porcellán és zománcárú raktára.

Glavna trg. 4.

Glavna trg. 4.

Tisztelettel értesítjük, a raktárunkat megnagyobbítottuk, így modokban áll a t. vásárló közönség igényeit kielégíteni. Raktáron tartunk mindennemű

üveg, porcellán és zománcédeny áruk

valamint díszlárgyakt.

Képek keretek és választékban.

Épület üvegezések gyorsan eszközöltetnek.

4556

TÜZIFA

vágva és hasámban. Kétszer mosott I-h pécs-üszögi

kovácsszén

körös- és szilbongárfa nagyban és kicsinyben KAPHATÓ

MATIJA HEJDUSKA

DRVARA Segedinski put. TELEFON 1-71.

4302

Uj

mezőgazdasági gépek

gyári csomagolásban vagy szerelve palánkai raktárámból azonnal szállíthatók: MAROKRAKÓ ARATÓGÉPEK, FUKASZÁLOK, SZÉNA-GYÜJTŐK, "UNICUM" MELICAR VETŐGÉPEK, EGY- és TÖBBVASU EKÉK, BORONÁK, DARÁLOK stb. Ugyanitt megtekinthető néhány drb. kevesethaszna, szavatolt üzemképes amerikai kéveköti aratógép. SZŐLŐGAZDÁKNAK különböző nagyságu borsajtók és szállózuzók. Eladás nagyban és kicsinyben. Kivánatra részletes ajánlattal szivesen szolgálunk. Bővebbet

Löbl Samu cég Novopalanka (Bácska). Sürgőnyeim Löbl. Telefon 32. szám. 3367

Aprohirdetések

Telefonon nem adunk hírelőt! Egyekben fellélelőnk. Aprohirdetés egy év 2 K, vastagbetűs és classé kézzel írt szöveg. Legkisebb aprohirdetés ára 20 K. Aprohirdetést felvenni: Subotica a kiadóhivatal, Alzandria-utca, Lelbach-ház és Schlager hírlap-írása a vasúti park mellett, Vidéken valamennyi felárulónk. - Előfizetési díj havonként 30 din., negyedévre 90 d

FOGLALKOZÁS

Szakképzett gépész, volt cseplőgépülajdonos nyári cseplőre ajánkodik, esetleg feles gépet is elvállalok. Cim: Nagy István V. ör. Vasvári utca 20. (Baromvasártér) 4542

Irodai gyakornok, kereskedelmi vagy gimnaziumi érettségivel, ki a szerb nyelvet tökéletesen bírja felvétetik Kien Géza füzernagykereskedésében — Subotica. Ugyanott 2 tanonc felvétetik. 4550

Keresek azonnali belépésre ügyes borkereskedősegédet, Kaufmann Hermann borkereskedő Subotica. 4503

Egy ügyes fiatal segédet a fűszer szakmából azonnali belépésre felvesz Brummer Gyula. 4512

Jobb szobaleányt keresek. Dr. Halmi Istvánné. 4543

Órangel gyógszertárban, Szabó utca — kisaszszony felvétetik. 4540

Egy szerbül tudó kiszolgáló kisasszony felvétetik a varosház alatti cukrászdában. 4571

Vizsgázott gépész szakképzett gyakorlattal gőzcseplőgéphez ajánkodik uradalom vagy cseplőgép-ülajdonoshoz. Előzetes javításokat elvegez. Cim Bkka Antal Safarikova utca 27. Novisad. 4460

VÉTEL-ELADÁS

Vendégül eladó teljes berendezéssel Feketicse (Sokic a vasut mellett) — Tulajdonos Bittlingmayer András. 4498

Ház gyümölcsöskerttel eladó 8 azonnal átvehető Muci telep 6. 4534

Ház eladó V. kör, Bajskiput, 2 szoba, konyha, istálló, kamra, azonnal átvehető. Ugyanott lehet tudakozódni. 4570

Eladó egy használt kerekpar. Bővebbet városi úrszéknel, II. em. 90. 4568

Családi ház a város központján beköltözhető nagy lakással eladó. Felvilágosítást ad az Angol-Magyar Bank subotica-i fiókja. 4569

Vadászfegyver 16 c. kakasnélkül eladó. Sztrake Bogoviceva-ul. 20. 4573

Kisebb fűszerberendezés és egy szelelő rost eladó Szorád fűszerresnél Paralel put. 4486

Ház három szoba, hall, fürdőszoba eladó. Párhuzamos ut 220. Freund. 4548

Szesszfűzőst komplett 210 literes 72 hektó horzóval eladó. Parducz Vince. 4491

Több modern ház a város belterületén, vagy ahhoz közel, olcsón eladó. Azonnal átvehető. Bővebbet dr. Biró Andor ügyvédnél. (Hitelbank palota) 4457

Modern uriház a beltérrel eladó, esetleg lakásatadással. Ugyanott különféle bútor és zongora eladó. Tolstojeva utca 12., kegygyár közelében 4532

Eladó birtok suboticai hársban Zobnatica pusztán 23 hold szétfekvésű szántóföld 86.000 koronájával eladó. Bővebbet Csifcsák János tulajdonosnál Topola (Bácska) 4448

KÜLÖNFÉLE

"Panzió Wimmer" Crkvenica ajánlja a tengerparton gyönyörűen fekvő panzióját, szépen és minden kényelemmel berendezett szobákkal, kifűtő konyha, elsőrangú kiszolgálás szolid árak. Erősen közel a fürdőház. Erdéklődésre külön külön terjedelmesen választok levéllel. "Panzió Wimmer" Crkvenica. 4459

Kéz, láb és hónaljzadás ellen legbiztosabb szer a Rejorm kenőcs. Kapható illés gyógytárban főposta atellenében.

Lakást lelépési díjjal 2-3 szobát konyhával keres gyermektelen idősebb házaspár. Ajánlatok Biermann Hugó fakereskedés irodája Párhuzamos ut 179. szám alá intézendők. 4510

Ötven éve fenálló jó forgalmu sütdő keítő kemencével sürgösen kiadó. Cim a kiadóban. 4531

Butorozott szoba kiadó (két térti szőre) — Nagy András Muci-telep 70/1.

Terézia crem, arcviz, puder, szappan kapható a Decsy gyógszertárban a kiskölna mellett.

DUNAI

HOMOK

mérsékelt áron kapható waggonként

Csapó Simonnál Apatin

Zombori-utca 1971.

Komplett

gőzgép

800—1000 P. S. szembenálló koronggal és csövezetekkel **ELADÓ**. Közelebbi felvilágosítást ad Bohntéglagyár, Zsombolya. Bánát. 4497

Tengeri, zab, konkolydara

és egyéb takarmánycikkek mindenkor a legolcsóbb áron beszerezhetők. o o

COMMERCIA D. D.-nél

ugyanott vásárolunk mindenféle gabonát a legmagasabb napi áron o o o

Turski-Kanjiza-Obilicevon

ELADÓ HÁZ

(fűszerkereskedés, rövid-áruval, italmérsi és trafik engedéllyel, 4 szobával, konyhával, spajz, istálló nagy udvarral és kerttel 30 m² méter telekkel olcsón eladó. Tudakozódni Marjanovic Ödön Subotica, Poštanska ulica 9 szám. 4521

Olcsón eladó gyümölcsös

és konyhaveteményes kert házépíttere is alkalmas.

Tudakozódni

Marjanovic Ödön Subotica

Poštanska ulica 9. szám. d. u. 1-4-ig.

FASZENET

csomagolva és szabadon, elsőrendű fehér darabos **meszet**, beocsini portlandcementet nagyban és kicsinyben ajánl **Révai Adolf Subotican**, Csirkepiac (kisköz). Telefon 551. szám.

Az iparé a jövő!

Bácsmegyében vasuti állomás mellett **mezőgazdasági gép- és szerszámgyár** azonnal beköltözhető ötszobás iralkással együtt **eladó**.

Nagyserző tőkebefektetés.

Felvilágosítást ad: Kurir hírdetési iroda Sukotica Vilsnova-utca. Telefon 5—14. sz.

Wiesel Zsigmond Subotica

Sokolska ulica (Fogel ház.)

gabona- és terménykereskedő

Ajánl:

mindennemű örleményt, tengerit a legolcsóbb napi áron.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Ha szép és jó könyveket akar olvasni,

ugy ne feledje el megnezni a raktáron levő, most érkezett nagyválasztékú újdonságokat

A. Mamuzsics

könyv és papírkereskedő Subotica, Városi-székház